

RECENZE KNIHY

TELEPRACTICE: A CLINICAL GUIDE FOR SPEECH-LANGUAGE PATHOLOGIST

Simona Hlaváčová¹

Simona Hlaváčová

Publikace *Telepractice: a clinical guide for speech-language pathologist* (volně přeloženo jako „Telepraxe: klinický průvodce pro logopedy“) vyšla v roce 2022 v nakladatelství Plural Publishing Inc. a svým obsahem reaguje na nárůst užívání a zvyšující se oblibu telepraxe ve zdravotnických oborech, ve kterých se odrazil zejména průběh pandemie covid-19.

Hlavní autorkou publikace je Mellisa D. Jakubowitz, logopedka a zakladatelka eLiveNow (společnosti poskytující online terapie pro děti mezi třemi až osmnácti lety), která má dvanáct let zkušeností s online terapií a školí ostatní terapeuty pro práci v online prostředí. Další autorkou je Lesley Edwards-Gaither, PhD., logopedka s dvanáctiletou praxí v telemedicině, která se ve své výzkumné práci zaměřuje na prolínání komunikace, kultury a technologie. Cílem autorek bylo sepsání publikace, která poskytne čtenářům z řad logopedů dostatečnou podporu pro poskytování vysoce kvalitní telepraxe založené na důkazech.

Kniha je členěna na sedm kapitol. První kapitola „Úvod do telepraxe“ seznamuje čtenáře s historií telemedicíny sahající od roku 1957 až do současnosti, ve které autorky nezapomínají ani na velký vliv pandemie covid-19. Druhou část kapitoly věnují srozumitelnému vylíčení terminologie, ve které vysvětlují definice pojmů,

jako jsou telemedicína, telepraxe, facilitátor, telekomunikace. Kapitulu uzavírá přehledový dotazník přípravy na telepraxi.

Druhá kapitola se zaměřuje na technologii související s telepraxí a zabírá se nejen tématy, jako jsou ideální rychlost internetového připojení, výběr sluchátek, kamery a vhodné platformy, ale součástí je také rozvaha nad trendy v oblasti technologií využitelných v telepraxi pro logopedy, jako je umělá inteligence nebo rozpoznání řeči. Součástí kapitoly jsou také technologická specifika, která je vhodné zvážit při rozhodování o tom, zda je pro konkrétního pacienta telepraxe ideálním řešením.

Třetí kapitola rozebírá formy poskytování logopedických služeb (osobní, distanční, individuální, skupinová). Za velmi přínosnou lze považovat část informující o odborné literatuře a výzkumu týkajícím se využití telepraxe v praxi logopedů. Část s názvem „Výběr klientů“ rozebírá fyzické, senzorické, kognitivní, komunikační, kulturní a lingvistické charakteristiky klientů a jejich podpůrné prostředí, tedy požadavky, které je potřeba zohlednit při zvažování telepraxe u daného člověka. Text také reaguje na nabídku aplikací a webových stránek, jež je možné v telepraxi využívat, a pomáhá v rozhodování o tom, která aplikace je prakticky využitelná.

Text čtvrté kapitoly je věnován tématu facilitace a vyšetřování. Rozebírá pojem „e-helper“, postup při výběru a tréninku facilitátora, tedy osoby, která klientovi v průběhu telepraxe osobně asistuje. Vzhledem k tomu, že vyšetření (evaluace) má v telepraxi svá výraznější specifika, je zde podrobně vysvětleno, jak k vyšetřování přistupovat, jak upravit prostředí, modifikovat postup či psát zprávy z takového vyšetření. Vše je podrobně a prakticky popsáno a doplněno záznamovými listy využitelnými v praxi.

Za velmi zajímavou a přínosnou lze považovat pátou kapitolu, která nastiňuje problematiku telepraxe u jednotlivých diagnóz skrze podrobně popsané případové studie. V nich nechybí ani některá pochybení, kterých se daní logopedi při vedení telepraxe u konkrétních pacientů dopustili, a také jejich následné praktické řešení (a poučení). Čtenář se tak může seznámit s kazuistikami vedení telepraxe u klientů v rané intervenci, předškolním věku, u klientů s kulturní a lingvistickou diverzitou, u dětí a dospělých na základní, střední a vysoké škole, u jazykové intervence dětí, ale také u dospělé klientky s afázií.

Šestá kapitola se zaměřuje na tematiku telepraxe v rámci komerčního řešení. Nabízí čtenářům námět pro vytvoření business plánu, upozorňuje na související specifické oblasti, na které je potřeba při nabízení telepraxe myslet. Podává stručný návod na efektivní marketing a přínosná je také část věnující se rozvaze nad zhodnocením výdajů a příjmů.

Poslední sedmá kapitola se věnuje etice a legálním/regulatorním tématům souvisejícím s telepraxí.

Celá kniha je psaná srozumitelnou formou, využívá závěrů dostupných aktuálních vědeckých studií a za velké pozitivum lze považovat zejména množství praktických rad, srozumitelných tabulek a záznamových listů.

Nejen poslední sedmá kapitola, ale celé téma provozování telepraxe při logopedické diagnostice a terapii je pevně spjato s právními specifiky konkrétního státu. Vzhledem k tomu, že v této publikaci lze na dané konkrétní právní odlišnosti související s výkonem telepraxe a obecné logopedické praxe opakovaně narazit, je tato kniha přínosnou a dobře zpracovanou publikací zabývající se tématem, které je v současném (nejen) logopedickém světě velmi aktuální.

Literatura:

JAKUBOWITZ, M., EDWARDS-GAITHER, L., 2022. *Telepractice: a Clinical Guide for Speech-Language Pathologists*. San Diego, CA: Plural. Print. ISBN 9781635503807.

¹ Mgr. Simona Hlaváčová, Soukromá klinika LOGO s. r. o., Vsetínská 20, 639 00 Brno, Česká republika. E-mail: hlavac.simona@gmail.com.